



פרוטוקול ישיבה מספר 2 של ועדת שימור ושמות מיום 2 לאוקטובר 2014

פרוטוקול ישיבת ועדת שימור ושמות שהתקיימה ביום חמישי, 2-10-2014, בחדר הנצחה בבנין המועצה בגבעת עדה.

משתתפים:

זיו רכלבסקי – יו"ר הוועדה, אבירם שהרבני – חבר המועצה, איל טפרברג – יו"ר עמותת דורות, דידי אור – מזכירת עמותת דורות, רונן שמואלביץ – מ"מ יו"ר עמותת שימור בנימינה, אודי דור-און – נבחר ציבור בנימינה.

צוות מקצועי:

מהנדס המועצה – דיוויד ברייטבורד
המועצה לשימור אתרים - מנהלת מחוז חיפה - נעמה נאמן-מזרחי

נעדרו:

חבר המועצה – עופר צדקה
מזכירת עמותת שימור בנימינה – אורנה קוטלר

אורחים משתתפים:

חברי עמותות השימור של המושבות :
עפרה בן משה – גבעת עדה, יענקלה קוניצ'ר – גבעת עדה, קאופשטיין עמנואל – בנימינה,
משה אלון – בנימינה

על סדר היום:

1. הועדה קיימה ישיבתה בגבעת עדה כאורחת עמותת דורות. המטרה: הכרות עם פעילות העמותה.
2. העמותה ערכה סיור הכרות עם פעילותה במושבה – 45 דקות.
3. הועדה התכנסה בחדר הנצחה בבניין המועצה בגבעת עדה להמשך דיון שכלל: מצגת פעילות והצפת נושאים לקידום של עמותת דורות - כשעה.
4. המלצות הוועדה להנהלה ומליאת המועצה.

בברכה

זיו רכלבסקי
יו"ר ועדת שימור ושמות



הצגת עמותת דורות – העמותה לטיפול ושימור מורשת גבעת עדה

1. העמותה ערכה סיור למשתתפי הישיבה והציגה דוגמאות בשטח לפעילות העמותה במושבה ולקשר עם הקהילה.
2. יו"ר העמותה – ד"ר איל טפרברג סקר בחדר ההנצחה את עיקר פעילות העמותה והנושאים הדחופים להמשך טיפול וכן תוכניות העמותה לעתיד.
דגשים תוך כדי המצגת :
3. הועדה התכנסה בחדר הנצחה – מקום פעיל שמתקיימת בו פעילות הארכיון ופעילות חינוכית בנושא מורשת לילדי ביה"ס היסודי "גבע". מלאכת השימור מתחלקת : לשימור ושחזור מבנים ואתרים היסטוריים, שימור מידע – פעילות הארכיון, פעילות קהילה – שיתוף ילדי ביה"ס בשילוט אתרים במושבה (כולל שכונות) תוך תהליך למידה והנחלת המורשת לדורות הבאים.
תפיסה מרכזית של העמותה – גבעת עדה מוזיאון פתוח – 111 שנות מורשת.
4. העמותה הציפה נושאים דחופים לשימור/שחזור/שיפוץ :
 - א. בית הכנסת המרכזי על שם הברונית עדה רוטישילד.
 - ב. הכנסת אתרי מורשת לסידור עבודה של ניקיון ותחזוקה על ידי המועצה, לדוגמה : הבאר.
 - ג. טיפול בנושא הנצחה/שילוט פיראטי (לדוגמה : הבאר)
 - ד. הכנסת נושא שילוט מורשת /היסטורי כחלק מתקציב המועצה לפיתוח.
 - ה. הפרדת מגדל המים מחצר מרגלית משה ברחוב הזית.
 - ו. תמיכה (שוטף/ תקלות) במערכת המחשוב של הארכיון וביטוח הציוד על ידי המועצה.
 - ז. הסדרת גלעד החטופים דרך הרטי"ג / המועצה לשימור אתרים (ניקיון, שביל גישה, דגל קבוע)
 - ח. הכנסת רשימת האתרים שהומלצה על ידי עמותת דורות לאישור המועצה, העברתה לוועדה המחוזית ולתוכנית אב בנושא שימור של המושבות.
5. תכניות העמותה לעתיד :
 - א. הקמת מרכז מורשת במבנה ביה"ס הראשון.
 - ב. הפקת מפה למטיילים : סובו גבעת עדה והקיפוח.
 - ג. אתר העמותה.
 - ד. המשך והעמקת פעילות קהילתית של העמותה.
 - ה. חיבור ארכיון המושבה/אתר העמותה לאתר המועצה.



סיכום הישיבה והמלצות הועדה להנהלה המועצה

כללי:

1. הועדה מודה לעמותת דורות גבעת עדה על האירוח והצגת הנושאים המקיפה והעניינית.
2. הועדה מודה לאורחים מעמותות השימור במושבות שנכחו בישיבה.

המלצות לביצוע:

1. ועדת שימור ממליצה למועצה לאשר רשימת האתרים לשימור במושב גבעת עדה המומלצת על ידי עמותת "דורות" גבעת עדה וכן להפקידה בוועדה המרחבית לתכנון ובניה שומרון (נספח א' לפרוטוקול) - **ביצוע באחריות מהנדס המועצה.**
2. ועדת שימור ממליצה למועצה להקים ועדת הנצחה לצד ראש המועצה אשר תטפל בבקשות הנצחה של משפחות/מוסדות במושבות. יו"ר ועדת שימור יהיה חבר בוועדה - **ביצוע באחריות מזכירת המועצה.**
3. ועדת מורשת פונה לראש המועצה, למהנדס המועצה ולמועצה לשימור אתרים לקדם בדחיפות שיפוץ ושחזור של בית הכנסת המרכזי ברחוב הראשונים בגבעת עדה - **הובלה באחריות ראש המועצה.**
4. ועדת שימור ממליצה למועצה להקצות תקציב שנתי לטובת שילוט מורשת במושבות. שילוט שיהיה חלק מתוכנית לימודים בבתי הספר היסודיים בשיתוף עמותות השימור. **ההמלצה 20 אש"ח בשנה - בהובלת מנהלת מחלקת החינוך במועצה.**
5. ועדת שימור מבקשת מראש המועצה ומהנדס המועצה לטפל בהפרדת מגדל המים מחצר מרגלית משה ברחוב הזית והחזרתו כאתר מורשת לציבור לשימור - **באחריות מהנדס המועצה.**
6. ועדת מורשת ממליצה על הכנסת כל אתרי המורשת במושבות לאחריות אגף שפ"מ במועצה, מבחינת תחזוקה: ניקיון וגינון - **באחריות מנהל מחלקת שפ"מ במועצה.**
7. ועדת שימור מבקשת מראש המועצה, מהנדס המועצה והמועצה לשימור אתרים לקדם טיפול בנושא אנדרטת החטופים מול הרטי"ג (ניקיון, דגל, שביל גישה) - **בהובלת ראש המועצה ויו"ר ועדת שימור.**
8. ועדת שימור מבקשת אישור המועצה להכנסת תמיכה שוטפת של מערכות המחשוב והסדרת ביטוח ציוד של הארכיונים במושבות מתקציב המועצה - **אחריות גזברית המועצה.**



נושאים למעקב שוטף מפרוטוקול מספר 1 :

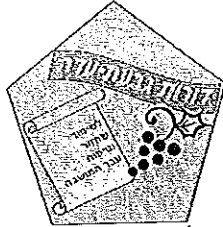
1. העמותה לשימור בנימינה תארח את הועדה לשימור ושמות במהלך חודש דצמבר .
2. מנהלת מחוז חיפה של המועצה לשימור אתרים תיזום מפגש מול יד בן צבי בנושא : פרויקט " ישראל נגלית לעין " .
3. טיפול באלון השומרים (מחלה) – באחריות מנהל מחלקת שפ"מ - סטטוס לא בוצע
4. מהנדס המועצה ידווח לוועדה סטטוס נושא הבקשות לשימור מרכבת ישראל בנושא שיפוץ תחנת בנימינה :
 - א. שימור אנדרטת הזיכרון לחיילים בפתח תחנת הרכבת .
 - ב. סיור נוסף משותף לוועדה עם נציג הרכבת בתחנה בבנימינה .
 - ג. המלצה לזכוכית שקופה באזור הקירות של מבני האבן לשימור .
 - ד. תאורה דקורטיבית .
 - ה. המלאות / הערות המועצה לשימור בנושא תיק תיעוד ליישום .
 - ו. שלט היסטורי + תצוגה היסטורית במקום גלוי בתחנה .

בזאת ננעלת ישיבת הוועדה

בברכת שנה טובה וגמר חתימה טובה ,

זיו רכלבסקי

יו"ר וועדת שימור ושמות

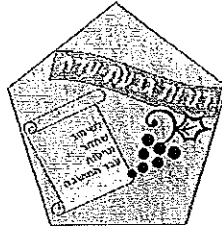


נספח א' לפרוטוקול מספר 2 רשימת אתרים לשימור במושבה גבעת-עדה אתרים, מבנים, צמחיה

רשימה זו תהווה חלק מתכנית אב לשימור במסגרת תכנית האב הכללית למושבה. הרשימה מציינת את ראשית ההתיישבות בגבעת עדה. נכללים בה מספר מבנים שנבנו בתחילת המאה הקודמת, בעלי ערך היסטורי לתולדות הישוב בארץ ומשמעותי למשפחות שהקימו את הישוב, מתחמי שילוט ומידע היסטורי ועצים עתיקים. חלק מהאתרים נמצאים במתחם ההיסטורי של המושבה הכולל את רח' הראשונים, רח' הזית ורחוב הדקל וחלק ברחבי המושבה.

רשימת אתרים לשימור :

1. בית הספר הראשון ברח' הראשונים 2, נוסד ב1921-1922.
2. בית הכנסת ע"ש עדה דה רוטשילד ברח' הראשונים 12, נבנה ב1927.
3. בית העם ברחוב הראשונים 11, נבנה ב1936, המבנה שימש כבית הביטחון (כולל אחד מבצרונות המושבה על הגג), שימש את ועד המושבה ואת המועצה המקומית משנת 1948. שימש כבית ספר, בית קולנוע ומרכז הדרכה לקורסים של ההגנה (במקום התקיימו הקורסים הראשונים לחובשים בהגנה).
4. מבנה ה"חאן" בגב מבנה המועצה. אין ידיעות משמעותיות לגבי מבנה זה. יש המספרים כי המבנה הוקם לפני בניית הבתים המקוריים כלומר בשנת 1903 בערך ושימש את הפועלים הראשונים שהגיעו מזיכרון יעקב לעבד את האדמה, בשלב מאוחר שימש כבית מטבחים. המבנה הרוס ודורש שיפוץ. למבנה חשיבות היסטורית.
5. מגדל המים ברח' הזית.
6. "יד לראשונים" ע"ש אבא תשבי, ראש הוועד וראש המועצה הראשון ברח' הדקל. המבנה שימש בעבר כבית ועד המושבה, בית כנסת, מרפאה וכיום משמש את הספרייה הציבורית.
7. הבאר העתיקה - מבנה ששוחזר ושומר בעזרת המועצה לשימור אתרים וקרן קיימת לישראל. יש להשלים את השחזור ולסדר חשמל למקום כדי להפעיל את המשאבה ולטפל באופן מקצועי במעיין שמהווה מפגע תברואתי. יש לבנות תכנית שימור ותחזוק מסודרת למבנה ולגן שבעת המינים שננטע סביבו.
8. מבני המעברה ברח' היסמין (מתחם שבט הצופים).



9. אתרים נוספים לציון, תיעוד ושימור:

- א. מבנה דו קומתי של בייס גבע וחדר האוכל הישן.
- ב. חלקת הנופלים על הגנת גבעת עדה בבית הקברות במושבה ומתחם קברי ראשוני המושבה.
- ג. גלעד החטופים ביער האלוניים, מקום חטיפתם של שלושת הנערים בשנת 1938.
- ד. הגת העתיקה שבמתחם בית העלמין במושבה.
- ה. בריכת המים העגולה ברח' ח"י.

10. עצים לתיעוד ושימור:

- א. גן המייסדים, יער אלוניים ואלות טבעי ברח' הדקל, שמורת רקפות בחורף וצמחיה מאפיינת. ממקום ליד הגורן מימי המושבה הראשוניים.
- ב. "אלון השומרים" ליד בית העלמין, חלק חשוב בהווי המושבה דאז ומקום מנוחה של הנוטרים.
- ג. עצי דקל הושינגטוניה ברחבי המתחם ההיסטורי של המושבה.
- ד. עצי הברוש העתיקים בחצר בית הכנסת המרכזי ברח' הראשוניים.
- ה. עצי הג'קורונדה מול "יד לראשוניים", מבנה הספרייה הציבורית. לעצים אלו כמו לעצים האחרים במסמך זה קיימים פרוטוקולים משיבות ועד המושבה דאז המורים על נטיעתם.
- ו. עץ הברוש והדקל ברחבת בית הספר הראשון ועץ הדקל ברח' הראשוניים 1.
- ז. העצים בחצר בייס גבע.

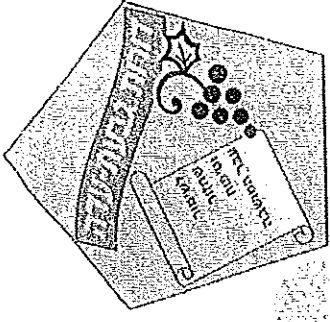
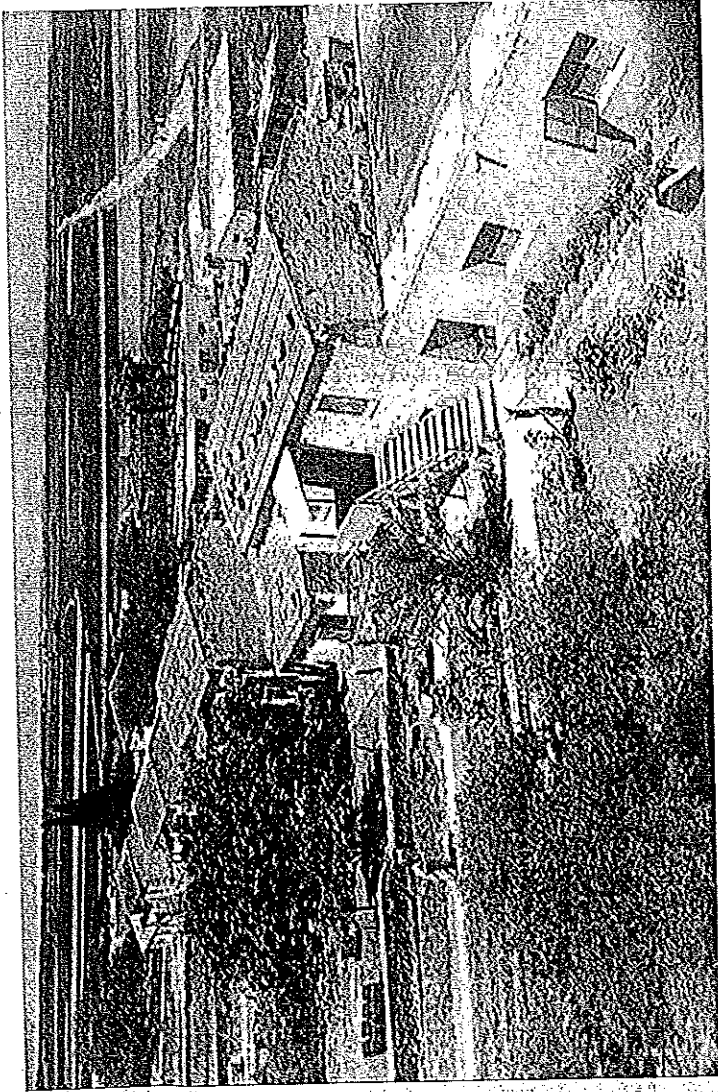
הערה - דרגות השימור ייקבעו ע"י חוות דעת מקצועיות ובהתייחס לשינויים שנעשו עם השנים מתוך צרכים ושינויי יעוד.

אנו מגישים מסמך זה למהנדס המועצה להמשך טיפול.

על החתום:

ד"ר ספרברג איל – יו"ר עמותת "דורות" לשימור, שתזור וטיפוח עבר המושבה.

דידי אור – מזכירת העמותה.



תעודת זהות

שם: גבעת-עדה

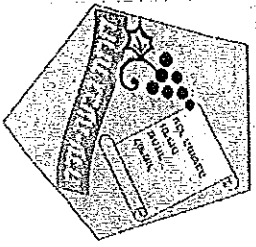
שם האב: הכרן אדמונד הוטשילד

שם האם: הברוקנית אדלייד-עדה הוטשילד

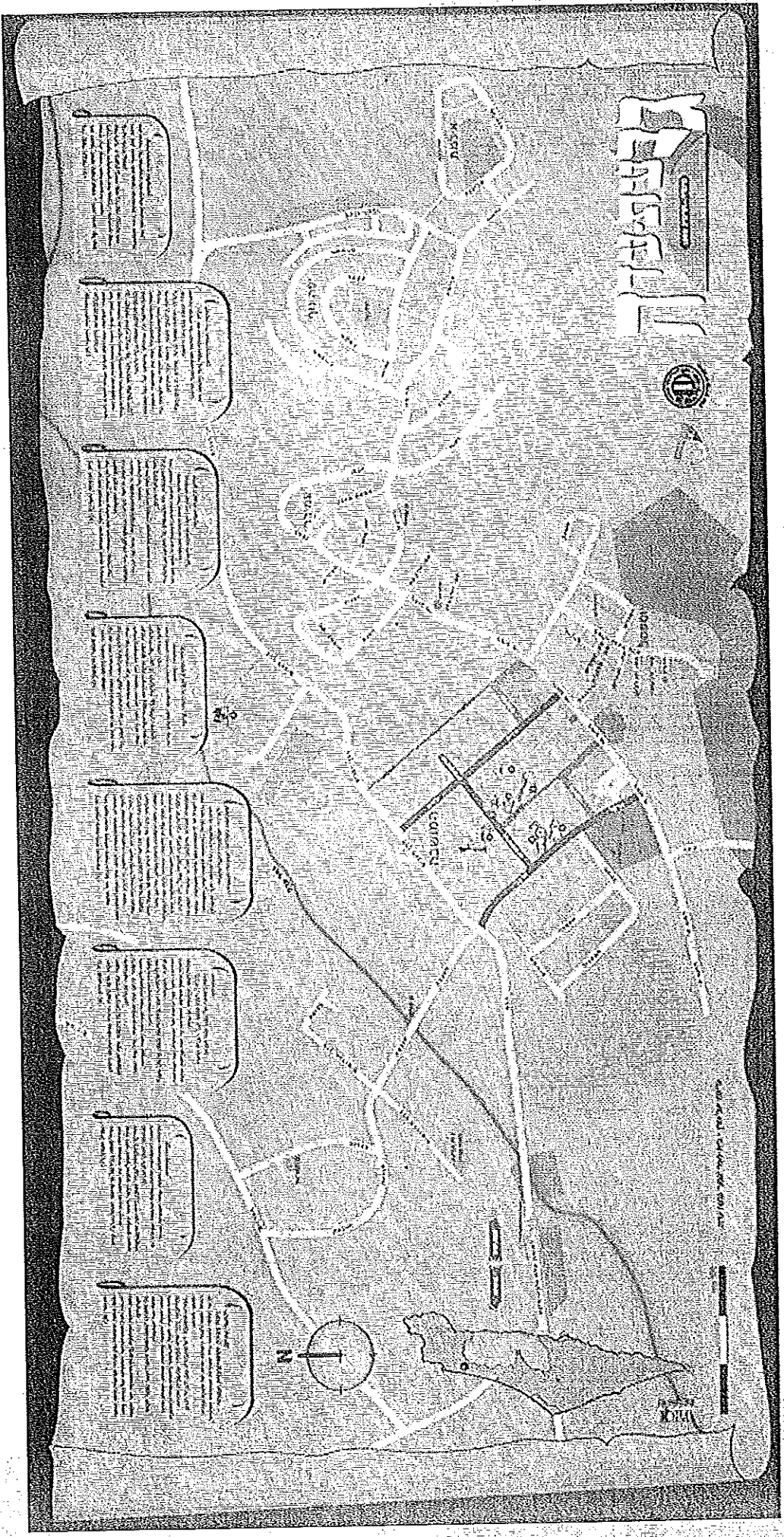
תאריך לידה: שנת 1903

כתובת: בקעת הנדיב, ישראל

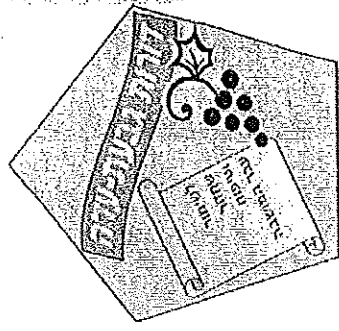
**ביקור ועדת שימור של המועצה המקומית בגבעת עדה
2/10/2014, חי תשרי, תשע"ה**



על ידי הפי ע"ה"ו יולי "פר" ירניר עיר נער קרע, ניצח עניצע



עבר, הווה, עתיד



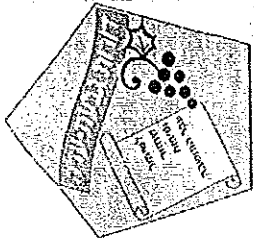
מלאכת שימור המורשת מורכבת משלושה חלקים עיקריים:

שימור ושיחזור אתרים היסטוריים:

בית הכנסת המרכזי, בית הספר הראשון, מגדל המים, הבאר, בית העם, הספרייה, בית הקברות, הגת העתיקה, אלון השומרים, עצים עתיקים, מבנה המעברה, גלעד החטופים, גן המייסדים ויער האלונים.

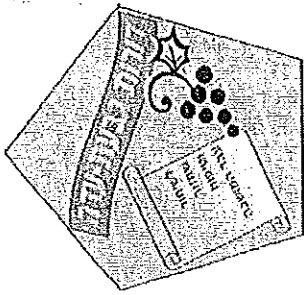
שימור מקצועי של מידע - ארכיון המושבה ע"ש שולמית ויצחק רגב.

הנחלת המורשת לדורות הבאים - בונים יחד עם הקהילה מוזיאון פתוח בן 111 שנים.



עבר מפואר כבר יש, מה דחוף לעשות היום

- ✓ שיפוץ בית הכנסת המרכזי ברח' הראשונים הנמצא במצב תשתיתי גרוע.
- ✓ הכנסת האתרים ההיסטוריים לסידור העבודה של קבלן הניקיון והגינון לתחזוקה שוטפת.
- ✓ טיפול בנושא שילוט פיראטי (הבאר) וקביעת מזיניות בנושא זה.
- ✓ הכנסת נושא שילוט ההיסטוריה לתקציב פיתוח המושבה.
- ✓ טיפול בנושא הפרדת מגדל המים מחצר משפחת מרגלית ברח' הזית.
- ✓ הכנסת החלפת השלטים בגן המייסדים לתקציב השקפיץ שכבר קיים.
- ✓ טיפול במערכת המחשוב של הארכיון וביטוח הצידוד ע"י המועצה.
- ✓ הסדר נושא גלעד החטופים מול הרט"ג, אולי דרך המועצה לשימור אתרים והחלפת השלט בשלט מסודר של המועצה.
- ✓ הכנסת המבנים לשימור לתכנית האב של המושבה ושמירה על אופיים ועברם.



תכניות לעתיד

- ✓ הקמת מרכז מורשת במבנה בית הספר הראשון ברח' הראשונים.
- (הוכן תיק תיעוד ע"י העמותה)
- ✓ השלמת מסלול סובו גבעת עדה והקיפיה ובניית מסלול טיולים מסודר. השיפה לציבור של אתר הארכיון ומתן אפשרות ללמוד על גבעת עדה, עברה ותושביה מהבית.
- ✓ העמקת הפעילות השוטפת עם הקהילה וילדי המושבה.
- ✓ חיבור מורשת המושבה לאתר המועצה.

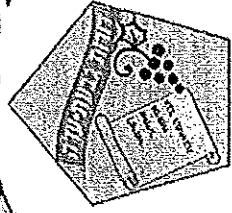
לסיום

"עם שאינו יודע את עברו, ההווה שלו דל
ועתידו לוט בערפל..." (יגאל אלון)

עמותת "דורות" גבעת עדה מודה לוועדה לשימור ולקהל שהשתתף בישיבה

שנה טובה וגמר חתימה טובה

אזכור המעשה



ישיע שולמית וצחק רגב ז"ל

